

combinatie). 'B[ernhard] vice-president en commissaris-generaal, omgeven door deskundige werkkrachten. B[ernhard] ermee eens, met restrictie dat je je niet verplicht alle vergaderingen bij te wonen omdat anders geen tijd voor familie. Dit brengt mee dat jullie samen rondgaat om je op de hoogte te stellen van verwoestingen en leed en mij verslag uitbrengen.'¹

Afgezien evenwel van wat in de haar voorgelegde nota's over prins Bernhard stond, wees de koningin met name Dijkhoorns gehele benadering van de terugkeer-problematiek af en zij kleepte die afwijzing in de op dat moment sterkst mogelijke vorm: dat zij, om te beginnen, met Dijkhoorn inzake de terugkeer niets meer te maken wilde hebben, zolang hij van Voorst Evekink bij zijn Bureau Bijzondere Aangelegenheden handhaafde.

★

Er waren in Frankrijk met van Voorst Evekink vreemde dingen gebeurd.

Hij was, zoals wij in hoofdstuk 1 vermeldden, vóór de val van Parijs naar het zuiden uitgeweken, had zich in onbezet Frankrijk gevestigd en daar waren bij hem de aanmeldingen geconcentreerd van een kleine duizend in die tijd in Frankrijk vertoevende Nederlanders die zich als militairen of aspirant-militairen naar Engeland wilden begeven; die aspirant-militairen waren vrijwilligers, de militairen leden van uiteengeslagen formaties die alleen of in kleine groepjes in Frankrijk waren terechtgekomen. Dijkhoorn had voor die vrijwilligers en militairen geen scheepsruimte kunnen vinden en van Kleffens had toen aan van Vredenburg bericht dat zij, voorzover zij zich niet persoonlijk bedreigd achtten, maar naar Nederland moesten terugkeren; van Vredenburg had dat bericht aan van Voorst Evekink doorgegeven. Maar behalve over de namen van de 'losse' militairen beschikte van Voorst Evekink ook over die van de militairen die in groepen tijdig naar Engeland waren geëvacueerd. De personalia van die laatsten konden voor de bezetter van belang zijn: het was heel wel mogelijk dat deze maatregelen zou willen treffen tegen hun familieleden en bovendien was het voor de bezetter van evident belang, *precies* te weten, hoeveel Nederlandse militairen naar Engeland overgestoken waren. Toen nu in de zomer van '40 een Rode Kruis-missie naar Frankrijk vertrok om gevluchte Nederlanders op te halen (de missie waarbij zich de Haagse arts A. D. A. van Overcem en zijn latere echtgenote L. H. H. A. van Overcem-

¹ Archief kab. der koningin.